

Hallituksen esitys Eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia siten, että polttoaineista ja sähköstä kannettava lisävero korotetaan noin 24 prosenttia. Lisäveron korotus otettaisiin huomioon liikennepolttoaineiden perusverossa vastaavansuuruisena pennimääräisenä vähennyksenä. Esityksellä ei siten muutettaisi liikennepolttoaineiden kokonaisverorasitusta. Maakaasun 50 prosentin veronalennus säilytettäisiin. Polttoturpeen vero olisi edelleen alempi kuin maakaasun vero. Yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa lämmöntuotannon polttoaineita

verotettaisiin kuten erillisessä lämpökeskuksessa 100 prosentin hyötysuhteella. Tuulivoimalaitoksien tuottamalle sähkölle maksettaisiin tukea, jonka suuruus määräytyisi kotitalouksien maksaman sähkön veromäärän mukaisesti. Metallurgisten prosessien jätekaasuilla tuotetulle sähkölle ryhdyttäisiin maksamaan tukea valtion varoista. Energiaintensiiviset yritykset saisivat veronpalautusta maksamistaan energiaveroista hakemuksesta tilikauden päätyttyä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Vuoden 1997 alussa Suomessa tuli voimaan energiaverotusta koskeva uudistus, joka toteutettiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetulla lailla (1260/1996) sekä muuttamalla nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia (1472/1994). Uudistuksessa luovuttiin sähköntuotannon polttoaineiden verottamisesta ja ryhdyttiin verottamaan lopputuotetta eli sähköä. Samalla sähköstä kannettava vero porrastettiin kahteen veroluokkaan siten, että alempaa sähköveroa suorittavat teollisuus ja ammattimaiset kasvihuoneviljelijät. Sähkölle säädettyä korkeampaa veroa suorittavat muut eli muun muassa kotitaloudet, palvelualat, maatalous ja julkinen sektori.

Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta. Verotuksellisesti ei siten ole eroa sillä, onko sähkö tuo-

tettu tuuli- tai vesivoimalla, puulla, turpeella, maakaasulla, kivihiilellä vai ydinvoimalla. Veron kannalta ei ole myöskään merkitystä sillä, onko sähkö tuotettu ympäristöystävällisellä tavalla. Myös teollisuus maksaa kaikesta tuottamastaan ja käyttämästään sähköstä sähköveroa. Esimerkiksi teollisuuden raudantuotannossa syntyvällä masuuni- ja koksaamokaasulla tuotettu sähkö on teollisuudelle verollista samoin kuin kaikella muullakin jättepolttoaineella tuotettu sähkö.

Energiaverouudistuksen yhteydessä puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla kuten myös tuuli- ja vesivoimalla tuotettu sähkö menettivät sen kilpailuedun, joka niillä oli ollut ennen uudistusta. Tämän etuuden menettämisen sekä ympäristösyiden vuoksi säädettiin, että sähköveroa vastaavaa tukea maksetaan valtion varoista lähinnä pienimuotoiselle voimantuotannolle, jonka asema oli suhteellisesti vaikein. Pienimuotoisella tuotannolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista sähköntuotantoa, jossa sähkö tuotetaan tuulivoi-

malla tai vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavolttiampeeri, taikka nimellisteholtaan enintään 40 megavolttiampeerin lämmitysvoimalaitoksessa, joka tuottaa sähköä puulla tai polttoturpeella. Tuki kilowattitunnilta on sama kuin teollisuuden maksama sähkövero eli lain liitteenä olevan verotaulukon sähkön veroluokan II mukainen vero. Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt tuen maksamisen 19 päivänä kesäkuuta 1997.

Tuen maksamista laajennettiin vuoden 1998 alussa voimaan tulleella lailla (1261/1997) siten, että tuki kattaa kaiken puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla tuotetun sähkön tuotannon. Tuki kilowattitunnilta on edelleen sama kuin teollisuuden sähköstä maksama vero. Samalla kun sähköveron tasoa yleisesti korotettiin, korotettiin myös pienvoimalaitosten tuen määrää. Komissio ei ole toistaiseksi hyväksynyt sanotun tuen maksamisen laajentamista kaikkiin puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla tuotettuun sähköön.

Lämmön tuotannon polttoaineista kannetaan edelleen veroa lisäveron muodossa. Lisävero määräytyy pelkästään tuotteen hiilipitoisuuden perusteella. Tuotteen energiasisältö ei enää vuoden 1997 alun jälkeen ole vaikuttanut lisäveron määrään. Hiilisisällön perusteella määräytyvä lisävero on nykyisin 82 markkaa hiilidioksiditonnilta, jota käytetään laskettaessa eri polttoaineille lisäveron määrää. Hiilisisällön perusteella määräytyvään veroon on kuitenkin tehty eräitä poikkeuksia. Maakaasulle on säädetty 50 prosentin veronalennus, joka on vuoden 1998 alusta säädetty pysyväksi. Polttoturpeelle on myös myönnetty helpotusta. Polttoturpeen lisävero (4,9 markkaa/megawattitunti) on noin 1/6 siitä verosta, joka sille verojärjestelmän mukaan muutoin kuuluisi.

Yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa lämpöä verotetaan siten, että lämmön hyötysuhde on 95 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että yhtä lämpöyksikköä vastaa 1,05 yksikköä polttoaineita. Tästä polttoainemäärästä maksetaan verot, ja loput polttoaineista katsotaan käytetyiksi sähkön tuotannossa verottomina.

1.2. Energiaintensiivisten yritysten huojenukset Ruotsissa

Ruotsissa on pitkään ollut voimassa erilaisia järjestelmiä, joilla on kohtuullistettu

energiaintensiivisen teollisuuden verorasitusta. Perustan huojenusjärjestelmälle antaa sähköverovapaus. Ruotsissa teollisessa tuotantoprosessissa käytetty sähkö on verovapaata. Ennen vuotta 1992 voimassa ollut järjestelmä, joka perustui yrityskohtaiseen päätökseen ja riippui energian kulutuksesta, korvattiin järjestelmällä, jossa sähköverovapauden lisäksi CO₂-veroa alennettiin 75 prosenttia. Teollisuus maksoi täten 25 prosenttia yleisestä CO₂-verotasosta. Edellä mainittujen yleisten huojenusten lisäksi Ruotsissa on voimassa niin sanottu 1,2 prosentin sääntö, jonka mukaan CO₂-vero palautetaan siltä osin kuin se ylittää 1,2 prosenttia muista mineraaleista kuin metallista tuotettujen tuotteiden myyntiarvosta.

Kun yleistä energiaverohuojennusta alennettiin 1 päivänä tammikuuta 1997 aikaisemmasta 75 prosentista 50 prosenttiin, lakiin lisättiin uusi huojenuspykälä, joka vapauttaa yritykset CO₂-verosta siltä osin kuin nämä verot ylittävät 0,8 prosenttia tuotteiden myyntiarvosta. Tämä uusi huojenuspykälä on yleisempi kuin edellä mainittu 1,2 prosentin sääntö, joka jäi voimaan siirtymäkaudeksi. Ruotsi on saanut komissiolta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitetun luvan tuen maksamiseen.

1.3. Energiaintensiivisten yritysten verohelpotukset yhteisön direktiiviehdotuksessa

Energiaintensiivisten yritysten ongelmat energiaverotuksessa on laajasti tunnustettu. Komissio on antanut ehdotuksen direktiiviksi energiatuotteiden verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta KOM (97) 30 lopull. Sen mukaisesti jäsenvaltiot voisivat palauttaa yrityksille kannetun veron kokonaan tai osittain siltä osin kuin yrityksen muut kuin liikenteeseen kohdistuvat energiakustannukset ylittävät 10 prosenttia sen kokonaistuotantokustannuksista. Jos yrityksen muut kuin liikenteeseen liittyvät energiakustannukset ovat enemmän kuin 20 prosenttia sen kokonaistuotantokustannuksista, jäsenvaltion olisi palautettava yrityksen maksama vero siltä osin kuin muut kuin liikenteeseen liittyvät energiakustannukset ylittävät 10 prosenttia sen kokonaistuotantokustannuksista. Direktiiviehdotuksen käsittely on vielä kesken. Asiaa käsiteltäessä on kuitenkin käynyt ilmi, että jäsenvaltiot yleisesti kannattavat energiaintensiivisten yritysten ener-

giaverojen kohtuullistamista. Samalla on ilmennyt, että komission ehdottama tapa tämän toteuttamiseksi ei saa kannatusta. Eräänä suurimpana puutteena on pidetty sitä, että komission ehdotuksessa veronpalautus on sidottu energiakustannuksiin eikä energiaveroihin.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet

Pääministeri Paavo Lipposen hallitusohjelman mukaan verotuksen rakennetta muutetaan selkeästi työn tekemistä ja työn teettämistä suosivaksi. Työhön kohdistuvien verojen alentamista kompensoidaan muun muassa ympäristöveroilla.

Hallitus on sitoutunut 26 päivänä marraskuuta 1997 saavutettuun tulopoliittista sopimusta vuosille 1998—1999 koskevaan neuvottelutulokseen. Valtion vuoden 1999 budjettia koskevissa kehysneuvotteluissa on päätetty ympäristö- ja energiaverojen korotuksista, joista osa voidaan ottaa käyttöön jo vuoden 1998 aikana.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Polttoaineiden ja sähkön verojen korotukset

Esityksen tarkoituksena on korottaa eri polttoaineiden sekä sähkön veroja siten, että verojen korotukset nostaisivat valtion verotuottoja vuositasona noin 700 miljoonaa markkaa. Verojen korotukset ehdotetaan toteutettavaksi siten, että lisäveron laskentaperusteena käytettävä hiilidioksidiverotaso nostettaisiin 82 markasta 102 markkaan hiili-

dioksiditonnilta. Tämän laskennallisen veron vaikutus eri polttoaineiden valmisteveron lisäveroon riippuu eri polttoaineiden poltossa syntyvistä hiilidioksidimääristä. Nämä vaihtelevat eri polttoaineilla seuraavasti:

Polttoaine	Grammaa hiilidioksidia megajoulea kohden
Moottoribensiini	72,5
Dieselöljy	73,5
Kevyt polttoöljy	74,1
Raskas polttoöljy	77,4
Kivihiili	94,6
Maakaasu	56,1

Sähkön lisäveroa ei ole voitu kytkeä edellä mainittuun hiilidioksidimäärään. Sen vuoksi sähköstä kannettava vero ehdotetaan nostettavaksi prosentuaalisesti samassa suhteessa (24,4 prosenttia). Maakaasun kilpailukyvyyn säilyttämiseksi ehdotetaan edelleen, että maakaasulle säädetty 50 prosentin alennus lisäverossa säilytettäisiin. Polttoturpeeseen sisältyy hiilidioksidia 106 grammaa megajoulea kohden. Tätä ei kuitenkaan käytettäisi verotuksen perustana, vaan ehdotetaan, että polttoturpeen vero määrättäisiin 9 markaksi megawattitunnilta. Tällöin turpeen vero/megawattitunti olisi 1,3 markkaa alempi kuin maakaasun vastaava vero.

Ehdotetulla muutoksella ei kuitenkaan nostettaisi liikennepolttoaineiden kokonaisverorasitusta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että liikennepolttoaineiden lisäveron korotus otettaisiin vastaavasti huomioon niiden perusveron määrässä vähennyksenä.

Edellä mainitulla tavalla laskettuna eri polttoaineiden veroja ehdotetaan nostettavaksi seuraavasti:

Tuote	Lisävero vuonna 1998	Lisävero vuonna 1999	Muutos %
Moottoribensiini p/l	19,1	23,9	otetaan huomioon perusverossa
Dieselöljy p/l	21,8	26,9	"
Kevyt polttoöljy p/l	21,8	27,0	23,9
Raskas polttoöljy p/kg	25,8	32,1	24,4
Kivihiili mk/t	198,6	246	23,9
Maakaasu p/nm3	8,3	10,3	24,1
Polttoturpe mk/MWh	4,9	9,0	83,7
Mäntyöljy p/kg	25,8	32,1	24,4
Sähkö p/kWh			
— veroluokka I	3,30	4,1	24,2
— veroluokka II	2,02	2,5	23,8

Muut ehdotukset

Muutokset yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotantolaitosten verotuksessa. Yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotantolaitosten kilpailukykyyn parantamiseksi ehdotetaan, että verotuksessa lämpö katsottaisiin tuotetun 100 prosentin hyötysuhteella nykyisen 95 prosentin sijasta. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että verotettavia lämmön polttoaineita olisi 0,05 yksikköä nykyistä vähemmän. Nämä puolestaan katsottaisiin sähköntuotannon polttoaineiksi, jotka ovat verottomia.

Muutokset pienvoimalaitosten tukeen. Pienvoimalaitoksille myönnetään tukea, jonka määrä kilowattitunnilta on sama kuin teollisuuden sähköstä maksama vero. Tämä vastaa lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan II mukaista veroa. Esityksessä ehdotetaan, että tuulivoimalla tuotetusta sähköstä maksettaisiin tukea sähkön veroluokan I mukaisesti. Tuulivoimalla tuotettu sähkö useimmiten menee kotitalouksien käyttöön, minkä vuoksi siitä maksettava vero on myös veroluokan I mukainen. Lisäksi se on ympäristöystävällinen tapa tuottaa sähköä. Muiden tuotantotapojen tuki olisi edelleen sama kuin sähköstä kannettava vero sähkön veroluokan I mukaisesti. Ennen tuen maksamista muutoksille on hankittava komission lupa.

Metallurgisten prosessien jätekaasulla tuotetun sähkön tuki. Raudan- ja teräksen-tuotannossa syntyy sivutuotteena masuuni-, koksamo- ja konverterrikaasua, jotka voidaan hyödyntää keräämällä ne talteen ja käyttämällä ne sähköntuotannossa. Ne, jotka hyödyntävät edellä mainitut metallurgisten prosessien jätekaasut, joutuvat nykyisin maksamaan näin tuottamastaan ja käyttämästään sähköstä normaalisti sähköveron. Sanottuja jätekaasuja ei saa nykyisin päästää ilma-keeseen, koska niitä pidetään myrkyllisinä, vaan kaasut on poltettava. Polttaminen on kuitenkin ympäristön kannalta huono vaihtoehto, koska sen yhteydessä ilmakehään pääsee hiilidioksidiä. Tätä parempi ratkaisu olisi tuottaa näillä metallurgisten prosessien jätekaasuilla sähköä, joka puolestaan korvaisi fossiilisilla polttoaineilla muutoin tuotettua sähköä. Esityksessä ehdotetaan, että sanotulla jätekaasuilla tuotetulle sähkölle myönnettäisiin valtion varoista tukea. Tuen myöntämisellä voitaisiin edistää myös investointien kohdistumista sanotunlaisen sähkön tuotantoon.

Tuki ehdotetaan toteutettavaksi samalla tavalla kuin puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla tuotetun sähkön tuki. Koska metallurgisten prosessien jätekaasuilla sähköä tuottavat laitokset ovat sähköverovelvollisia kaasuilla tuottamastaan sähköstä, ehdotetaan, että sanotulla tavalla tuotetun sähkön tuki toteutettaisiin verottomuutena niissä tapauksissa, kun tuottaja ei siirrä sähköä sähköverkkoon. Verottomuus myönnettäisiin suoraan asianomaiselle piiritullikamarille toimitettavalla veroilmoituksella. Jos taas sanotuilla jätekaasuilla tuotettu sähkö toimitettaisiin verkkoon, ehdotetaan, että tuki maksettaisiin hakemuksesta jälkikäteen. Tuen määrä olisi sähköstä maksettavan sähkön veroluokan II veron suuruinen.

Sähkölle myönnettävä verottomuus ja verotuki ovat kuitenkin perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettua valtion tukea, johon on saatava komission lupa. Tukea ei voida maksaa eikä verottomuutta toteuttaa ennen kuin komission lupa on saatu.

Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus. Veronkorotusten myötä eräät energiaintensiiviset yritykset saattaisivat joutua maksamaan kohtuuttoman suuria määriä energiaveroja. Jotta veronkorotukset kohdistuisivat tasapuolisemmin ja laajalti kaikkiin yrityksiin ja jotta korotukset eivät kohtuuttomasti rasittaisi vain joitakin yrityksiä, ehdotetaan, että lakiin lisättäisiin säännös, joka poistaisi ja tasoittaisi veronkorotusten aiheuttamat kohtuuttomuudet. Ehdotettu veronpalautus koskisi teollisuudessa toimivia elinkeinonharjoittajia. Teollisuus on jo aikaisemmin määriteltä laissa siten, että sillä tarkoitetaan mineraalien kaivuuta sekä tavarantoimintaa ja jalostusta teollisesti. Teollisuuden tässä yhteydessä rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely. Elinkeinoonharjoittajalla tarkoitettaisiin sellaista yritystä, joka elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaan harjoittaa liike- tai ammattitoimintaa. Palautuksen piiriin eivät siten kuuluisi esimerkiksi ne yritykset, jotka harjoittavat sähkö-, kaasu-, lämpö- tai vesihuoltoa.

Veronpalautuksen edellytyksenä olisi, että elinkeinonharjoittajana toimivan yrityksen tilikautena maksamat valmisteverot ovat vähintään neljä prosenttia yrityksen jalostusarvosta. Tilikaudella tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta. Yleensä tilikausi on sama kuin kalenterivuosi. Se voi kuitenkin poiketa siitä.

Se voi myös olla pidempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta, jolloin niitä on käytettävä. Veronpalautusta voidaan maksaa sen tilikauden alusta, joka ensinnä seuraa lain voimaantuloa. Jos esitys tulee voimaan samanaikaisesti kun yrityksen tilikausi alkaa, yrityksen oikeus veronpalautukseen alkaa heti. Muussa tapauksessa oikeus veronpalautukseen alkaa vasta myöhemmästä ajankohdasta lukien.

Jalostusarvon määrittäminen perustuu yrityksen vahvistetussa tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin. Jalostusarvolla tarkoitetaan tuloslaskelmassa esitetyn liikevoiton (-tappion), poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää. Tässä esityksessä tarkoitettua veronpalautusta ei oteta huomioon jalostusarvoa määritettäessä.

Kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 1 luvun 1 §:n mukaisessa kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa esitetään edellä mainitut erät sellaisinaan. Yrityksen käyttäessä kirjanpitoasetuksen 1 luvun 2 §:n mukaista toimintokohtaista tuloslaskelmavaihtoehtoa ei poistojen ja arvonalentumisia eikä henkilöstökuluja esitetä tuloslaskelmassa, mutta mainitut erät käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedoista. Jalostusarvo voidaan siten selvittää yhdenmukaisesti kaikkien veronpalautuksen piiriin tulevien yritysten osalta.

Uuden kirjanpitolain voimaantulo 31 päivänä joulukuuta 1997 ja siihen liittyvä siirtymäsäännös eivät vaikuttaisi jalostusarvon selvittämiseen. Jalostusarvon osatekijät ovat selvitettävissä myös aikaisemman lainsäädännön mukaisen vahvistetun tilinpäätöksen pohjalta yhdenmukaisesti uudistettuun lainsäädäntöön perustuvien tilinpäätöstietojen kanssa.

Aikaisempaan tilikauteen kohdistuva tässä tarkoitettu veronpalautus ehdotetaan kirjattavaksi yleisten periaatteiden mukaan tilikaudelle kohdistuvien energiaverojen vähennykseksi, jolloin ne vaikuttavat myös tilikaudelta syntyvän jalostusarvon määrään. Kirjaustapa saattaa vääristää energiaverojen ja jalostusarvon välistä suhdelukua erityisesti siirryttäessä veronpalautusmenettelyyn. Energiaverojen määrällä ja jalostusarvolla tarkoitetaan tässä esityksessä energiaveroja ilman aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia veronpalautuksia samoin kuin jalostusarvoa ilman aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia energiaveron palautuksia.

Maksettujen valmisteverojen määrällä tarkoitetaan tilikauden aikana yrityksen valtiol-

le itse maksamia valmisteveroja sähköstä, kivihiilestä, turpeesta, maakaasusta, mäntyylijystä sekä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä. Jos esimerkiksi kivihiiltä on ostettu vuoden 1998 alkupuolella ja verot on myös silloin maksettu, ei näitä veroja oteta mukaan. Liikennepolttoaineiden eli moottoribensiinin ja dieselöljyn veroja ei myöskään lasketa mukaan. Kevyen polttoöljyn verot otetaan mukaan riippumatta siitä, mihin polttoöljyä on käytetty. Verot lasketaan mukaan myös silloin, kun yrityksen ostamien edellä sanottujen tuotteiden hankintahintaan on sisällynyt valmisteveroa, jonka tuotteiden myyjä tai joku muu on suorittanut tai suorittaa valtiolle. Tässä yhteydessä ei ole merkitystä sillä, onko nämä verot maksettu valtiolle. Tällöin myyjän tulee myyntilaskuun eritellä myyntihintaan sisältyneiden verojen määrä, jonka puolestaan pitää vastata kannettuja veroja.

Kaukolämmön tuottamiseen käytetään erilaisia polttoaineita. Koska vastaanottajan ei ole mahdollista tietää, millä polttoaineella kaukolämpö on tuotettu, ei kaukolämmön hankintahintaan sisältyviä veroja voida ottaa mukaan maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa. Samoin menetellään, jos yritys ostaa toiselta prosessihöyryä. Yrityksen itse tuottamaansa ja käyttämänsä prosessihöyryyn sisältyneet verot voidaan kuitenkin ottaa mukaan, mikäli ne ovat tiedossa.

Jos yritys on myynyt edelleen tilikauden aikana hankkimansa tässä esityksessä tarkoitettut polttoaineet, ei tuotteista maksettuja valmisteveroja voida ottaa laskelmassa mukaan. Tällä estetään se, että polttoaineita hankittaisiin veronpalautuksen saamiseksi.

Edellä sanotulla tavalla lasketusta maksettujen valmisteverojen määrästä ehdotetaan lisäksi vähennettäväksi se tuki, jonka saamiseen yritys on oikeutettu tuottaessaan sähköä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 8 §:n nojalla pienvoimalaitoksissa tai 8 a §:n nojalla puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla taikka metallurgisten prosessien jätekaasuilla. Jos sanottu tuki toteutetaan lain 8 a §:n 3 momentin nojalla maksettavan sähköveron vähennyksenä yrityksen tekemässä veroilmoituksessa, veroa eikä tukea lasketa mukaan maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa. Sen sijaan jos yritykselle palautetaan veroa nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n nojalla ammattimaisen kasvihuoneviljelijän ominaisuudessa, tämä veronpalautus otetaan maksettujen valmiste-

verojen määrää laskettaessa vähennyksenä huomioon.

Veronpalautus ehdotetaan maksettavaksi yritykselle jälkikäteen hakemuksesta. Hakemukseen on liitettävä asiaa koskevat tiedot siten kuin lain nojalla annettavassa asetuksessa säädetään. Hakemus on tehtävä yrityksen kotipaikan piiritullikamarille kuuden kuukauden kuluessa yrityksen tilikauden päättymisestä. Kotipaikalla tarkoitetaan tässä yrityksen kaupparekisterin mukaista kotipaikkaa.

Yrityksellä olisi oikeus veronpalautukseen vain siltä osin kuin tilikauden aikana maksettujen valmisteverojen määrä ylittää neljä prosenttia yrityksen jalostusarvosta. Edellä lasketusta veronpalautuksesta maksettaisiin takaisin veroja kuitenkin vain 300 000 markkaa ylittävältä osalta. Mineraalipolttoöljyistä kuten moottoribensiinistä, dieselöljystä, kevyestä tai raskaasta polttoöljystä veroja ei kuitenkaan voitaisi miltään osin palauttaa. Tämä johtuu siitä, että tarkoitus ei ole hakea erillistä lupaa komissiosta siten kuin kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston direktiivin 92/81/ETY 8 artiklan 4 kohdassa säädetään. Veronpalautus voi siten kohdistua vain sähköstä, kivihiiilestä, polttoturpeesta, maakaasusta ja mäntyöljystä maksettuihin veroihin.

Jos veronpalautusta varten on annettu väärää tai virheellisiä tietoja, sovelletaan valmisteverotuslain (1469/1994) asianomaisia säännöksiä. Veronpalautukseen sovelletaan veronoikeyksua, jälkiverotusta, veronkorotusta, kirjanpitovelvollisuutta, tietojen tarkastamis-

ta ja tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä sekä muutoinkin soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään tai määrätään.

Milloin yritys on tilikauden jo kuluttua umpeen luovuttanut edelleen tuotteita, joista sille edellä olevan mukaisesti on palautettu veroa, yrityksen on tehtävä luovutuksesta ilmoitus kotipaikan piiritullikamarille asianmukaisia toimenpiteitä varten. Tällaisia toimenpiteitä on muun muassa veronpalautuksen takaisinperiminen ja veronkorotuksen määrääminen. Säännöksellä halutaan estää se, että yritys hankkisi huomattavia määriä tuotteita edelleen myytäväksi ja samalla käyttäisi veronpalautusmahdollisuutta hyväkseen.

Hallituksen esityksen antamisen yhteydessä komissiolle tullaan lähettämään ilmoitus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisesta tuesta, joka vaatii komission luvan ja jollaiseksi edellä mainittu veronpalautus on katsottava. Veronpalautusta voidaan maksaa vasta sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt tuen.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Valtiontaloudelliset vaikutukset

Verojen korotuksen myötä valtion verotulot veronpalautuksen kasvu mukaan lukien kasvaisivat 700 miljoonaa markkaa vuositasolla. Ottaen huomioon eräiden polttoainesten ja sähkön kulutuksen lisäyksen sekä valmisteveron lisäksi kannettavan arvonlisäveron, esityksen kokonaistuotoksi arvioidaan noin yksi miljardi markkaa.

Lisäveron tuotto (kulutuksen muutos mukaan luettuna)

Tuote	Verotuotto vuonna 1998 milj. mk	Verotuotto vuonna 1999 milj. mk	Muutos %
Moottoribensiini	482	609	26,5
Dieselöljy	427	539	26,2
Kevyt polttoöljy	503	605	20,3
Raskas polttoöljy	262	306	16,9
Kivihiihi	245	275	12,5
Maakaasu	228	287	26,1
Polttoturpe	61	107	76,9
Sähkö	1 703	2 138	25,6
Yhteensä	3 910	4 868	24,5

Perusveron tuotto (kulutuksen muutos mukaan luettuna)

Tuote	Verotuotto vuonna 1998 milj. mk	Verotuotto vuonna 1999 milj. mk	Muutos %
Moottoribensiini	7 805	7 763	- 0,5
Dieselöljy	3 071	3 036	- 1,1
Kevyt polttoöljy	252	244	- 2,8
Raskas polttoöljy	—	—	—
Kivihiili	—	—	—
Maakaasu	—	—	—
Polttoturve	—	—	—
Sähkö	—	—	—
Yhteensä	11 127	11 043	- 0,8

Verokertymän muutokset energialähteittäin vuoteen 1998 verrattuna ottaen huomioon arviot kulutuksen kehityksestä ja mukaan lukien verotuet ja veronpalautukset olisivat seuraavat:

Muutos
miljoonaa markkaa

Bensiini	85
Diesel	80
Kevyt polttoöljy	95
Raskas polttoöljy	45
Kivihiili	30
Maakaasu	60
Polttoturve	45
Sähkö	435
Yhteensä	875

Valtion maksamat tuet pienvoimalaitoksille sekä puuta ja puupohjaisia polttoaineita käyttäville yrityksille ovat sidoksissa teollisuuden maksamaan sähköveron määrään. Veron noustessa tuet vastaavasti myös nousivat. Tästä aiheutuu valtiolle vuositason lisämenoja arviolta noin 50 miljoonaa markkaa. Tuulivoimalaitoksille maksettavan tuen määrän nostaminen sähköveron veroluokasta II veroluokkaan I lisäisi puolestaan valtion menoja 0,5 miljoonalla markalla.

Metallurgisten prosessien jätteenkäsittely on käytetty 5 930 ja koksaamokaasua 430 terajoulea sähköntuotannossa vuonna 1997. Konverterikaasua ei toistaiseksi ole käytetty lainkaan, mutta sen käyttö tulee lisääntymään kuten myös masuunikaasun. Sanotuilla jätteenkäsittelytuotteilla tuotetuille sähköille myönnettävä verotuki vähentäisi valtion verotuottoja 10—15 miljoonaa markkaa vuodessa ennen sanottua lisäkäyttöä.

Lisäksi paljon energiaa käyttävien elinkeinonharjoittajien saamat veronpalautukset lisääisivät valtion menoja. Sellaisia energiain- tensiivisiä yrityksiä, joiden maksamat energiaverot ovat enemmän kuin neljä prosenttia yritysten jalostusarvosta, on arviolta noin 30 yritystä. Yli 10 miljoonaa markkaa palautusta saavia yrityksiä olisi muutamia. Palautuksen määrä syksyllä 1998 voimaan tulevilla veroilla on arvioitu noin 85 miljoonaksi markaksi vuositasona. Pääsääntöisesti palautukset maksettaisiin vasta vuoden 2000 alkupuolella, joten vuoden 1999 verotuottoihin ne eivät vielä vaikuttaisi.

Yhdistetyn sähkö- ja lämmön tuotannon polttoaineiden verottamisen muuttaminen 95 prosentista 100 prosenttiin aiheuttaisi verojen menetyksiä arviolta noin 30 miljoonaa markkaa vuodessa.

3.2. Hinta- ja kustannusvaikutukset

Ehdotetut veromuutokset nostaisivat lämmöntuotannossa käytettävien polttoaineiden ja sähköntuotannon hintoja. Liikennepolttonesteiden hintoihin korotuksilla ei olisi vaikutusta.

Lämmöntuotannon polttoaineista kevyen polttoöljyn hinta nousisi noin neljä prosenttia, raskaan polttoöljyn runsaat kuusi prosenttia, kivihiilen 11 prosenttia, maakaasun vajaat kolme prosenttia ja polttoturpeen noin yhdeksän prosenttia.

Sähköntuotannon hinta nousisi kotitalouksissa ja kauppalailla kahdella prosentilla ja kotitalouksien sähkölasku kasvaisi noin 30 markalla. Tämän lisäksi sähkölämmityksen pientalon sähkölaskuun tulisi lisästä 170 markan lisäys. Öljylämmityksen pientalon lämmityskustannukset kasvaisivat noin 160 markkaa.

Prosessiteollisuudessa ostosähköntuotannon hinnan

korotus olisi runsaat kaksi prosenttia ja muussa teollisuudessa hieman yli prosentin.

Kulutussektoreittain verokertymät (ilman arvonlisäveroa) kasvaisivat vastaavasti seuraavasti:

miljoonaa markkaa

Liikenne	170
Teollisuus	260
Lämmitys ja kotitaloudet	285
Palvelut ja muut	160
Yhteensä	875

3.3. Energiapoliittiset vaikutukset

Hiilidioksidiverotason korottaminen nykyisestä 82 markasta 102 markkaan hiilidioksiditonnilta parantaisi verottomien uusiutuvien energialähteiden kilpailuasemaa lämmön tuotannossa. Turpeen lisäveron korotuksen kytkentä maakaasun lisäveroon nostaisi turpeen veroa suhteellisesti kilpailevia fossiilisia polttoaineita enemmän heikentäen hieman turpeen kilpailuasemaa. Toisaalta puun kilpailukyky turpeeseen nähden paranisi vastaavasti.

Ehdotettu tuulivoiman verotuen maksaminen sähkön veroluokan I mukaisesti parantaisi tuulivoiman kilpailukykyä ja edistäisi uusien tuulivoimaloiden rakentamista.

Yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa ehdotettu lämmön tuotannon hyötysuhteen muuttaminen 95 prosentista sataan prosenttiin vähentäisi yhdistettyyn tuotantoon kohdistuvaa verotusta ja parantaisi näin sen kilpailukykyä erillistuotantoon nähden.

3.4. Ympäristövaikutukset

Uusiutuvien energialähteiden kilpailukykyyn parantuminen edesauttaisi niiden käytön lisääntymistä ja siten energiantuotannon hiilidioksidipäästöjen vähentymistä. Myös sähkön ja lämmön yhteistuotannon kilpailukykyyn parantuminen edistäisi samaa päämäärää.

3.5. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Palautukseen oikeutettujen energiaintensiivisten yritysten määrää on vaikeata tarkasti määritellä. Karkeasti arvioiden sellaisia yrityksiä, jotka tekisivät hakemuksensa kerran vuodessa, saattaisi olla noin 30. Näiden sekä

metallurgisten prosessien jätkeasuilla tuotetun sähkön tukea koskevien hakemusasioiden käsittely sekä tarkastusten toimittaminen lisäisi tullilaitoksessa henkilöstön työmäärää arviolta kahdella henkilötyövuodella. Nämä työmäärien lisäykset pyritään hoitamaan jo osoitetuin resurssein.

4. Asian valmistelu

Energiaverotuksen muutoksia on viime vaiheessa valmisteltu hallituksen energiaverotyöryhmässä helmi-huhtikuussa 1998. Esiityksen tekninen valmistelu on tehty virkautyönä valtiovarainministeriössä yhteistyössä kauppa- ja teollisuusministeriön sekä tullihallituksen kanssa.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen säännökset rajoittavat valtion tukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. Sopimuksen 92 artiklassa todetaan, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosiolla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio on kuitenkin useissa tapauksissa myöntänyt lupia tukien käyttöön. Suomi sai 19 päivänä kesäkuuta 1997 komission hyväksymisen pienvoimaloiden sähkön tuotannolle maksettavalle tuelle. Sen sijaan komissiossa on edelleen vireillä Suomen notifikaatio tuen laajentamisesta kaikelle puulla ja puupohjaisilla polttoaineilla tuotetulle sähkölle. Komissio ei ole ollut taipuvainen hyväksymään pysyviä tukia. Sen vuoksi Suomi on komission pyynnön mukaisesti ilmoittanut tulevan sa tarkistamaan tuen ja lähettämään asiaa koskevan notifikaation komissiolle kolmen vuoden sisällä.

Komissiolle on tehtävä ilmoitus tässä esityksessä tarkoitetuista tuista, jotka koskevat tuen määrän korottamista veronkorotusten seurauksena, tuulivoimalaitoksille tarkoitettua tuen määrän muuttamista, metallurgisten prosessien jätkeasuilla tuotetulle sähkölle maksettavaa tukea sekä energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautuksia. Sanottuja tukia ei voida ottaa käytäntöön ennen komis-

sion lupaa. Tarkoituksena on, että välittömästi hallituksen esityksen antamisen jälkeen komissiolle tehdään asiasta notifikaatio.

Sopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma 92 artiklan mukaan ei sovellu yhteismarkkinoille, se aloittaa artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä eli tekee päätöksen siitä, että asian-

omaisen jäsenvaltion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 10 b §:n 1 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin ne ovat, 10 b §:n 1 momentti laissa 921/1997 ja verotaulukko laissa 1260/1997, seuraavasti:

10 b §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 100 prosentin

hyötysuhteella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 199__.

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Lyijytön moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	1	309,4	23,9	4,0
— reformuloitu	2	304,4	23,9	4,0
Lyijyllinen moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	3	354,4	23,9	4,0
— reformuloitu	4	349,4	23,9	4,0
Moottoribensiinin sekoitus p/l				
— peruslaatu	5	331,9	23,9	4,0
— reformuloitu	6	326,9	23,9	4,0
Dieselöljy p/l				
— peruslaatu	7	166,6	26,9	2,1
— rikitön laatu	8	151,6	26,9	2,1
Kevyt polttoöljy p/l	9	10,9	27,0	2,1
Raskas polttoöljy p/kg	10	—	32,1	1,7

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1260/1996) 2 §:n 8 kohta, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 3 momentti sekä verotaulukko laissa 1261/1997, sekä

lisätään 2 §:ään uusi 9—11 kohta sekä lakiin uusi 8 b § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavarain valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasviuoneviljely;

9) *yrittäjä* teollisuudessa toimivaa elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa elinkeinon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaista liike- ja ammattitoimintaa;

10) *tilikaudella* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta;

11) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton (-tappion), poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta.

8 §

Sillä, joka tuottaa sähköä

1) tuulivoimalla; tai

2) vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavoltiampeeri; taikka

3) nimellisteholtaan enintään 40 megavoltiampeerin lämmitysvoimalaitoksessa, joka tuottaa sähköä puulla tai polttoturpeella,

on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitetusta sähköstä tukea. Tuen määrä on 1 kohdassa tarkoitettusta sähköstä lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan I veron suuruinen kilowattitunnilta. Muusta edellä tarkoitettusta sähköstä tuki maksetaan sähkön veroluokan II veron suuruusena kilowattitunnilta.

8 a §

Muissa kuin 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla ja siirtää näin tuotetun sähkön sähköverkkoon, on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitetusta sähköstä tukea. Sama oikeus on vastavasti sillä, joka tuottaa sähköä metallurgisten prosessien jätekaasuilla. Tuen määrä on lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan II veron suuruinen kilowattitunnilta.

Sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla taikka metallurgisten prosessien jätekaasuilla omaan tai toisen käyttöön siirtämättä sähköä sähköverkkoon, on oikeus saada suoritettavaa sähköveroa vastaavaa tukea. Tuen maksaminen toteutetaan siten, että tukeen oikeutettu verovelvollinen ilmoittaa sanotunlaisen sähkön verottomana toimituksenaan. Verottomuuden toteuttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan valmisteverotuslain (1469/1994) säännöksiä.

Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus

8 b §

Milloin yrityksen tilikauden aikana tässä laissa tarkoitetuista tuotteista ja kevyestä ja raskaasta polttoöljystä maksamat sekä sanotuna aikana hankkimien vastaavien tuotteiden hankintahintaan sisältyneet valmisteverot (*maksettujen valmisteverojen määrä*) ovat enemmän kuin neljä prosenttia yrityksen

jalostusarvosta, yrityksellä on oikeus ylimenevältä osalta hakea takaisin tuotteista maksetut tai niiden hankintahintaan sisällyneet valmisteverot (*veronpalautus*). Näin lasketusta veronpalautuksesta maksetaan kuitenkin vain 300 000 markkaa ylittävä osuus. Veronpalautus saa olla enintään tässä laissa tarkoitetuista tuotteista maksettujen tai sanottujen tuotteiden hankintahintaan sisällyneiden valmisteverojen määrä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään 8 ja 8 a §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana oikeutettu, jollei sitä ole otettu huomioon yrityksen valmisteverotuksessa, sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ssä tarkoitettujen veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana edelleen tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä yrityksen kotipaikan piiritullikamarille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä py-

kälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, peritään maksettu veronpalautus takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus kotipaikan piiritullikamarille tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Veronpalautukseen sovelletaan lisäksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettua lakia.

10 §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 100 prosentin hyötysuhteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain 8 a §:n 3 momentissa tarkoitettua menettelyä metallurgisten prosessien jätekaasuilla tuotetun sähkön osalta sovelletaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona komissio on hyväksynyt momentissa tarkoitettun tuen. Tämän lain voimaantulon ja tuen hyväksymistä koskevan kalenterikuukauden väliseltä ajalta tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta. Tuen suuruus on tällöin sähköstä maksettu vero, ja tukeen sovelletaan muutoin, mitä 8 §:n 2—5 momentissa säädetään.

Tämän lain 8 b §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran yrityksen tilikauteen, joka alkaa tämän lain voimaan tultua.

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö p/kWh				
- veroluokka I	1	—	4,1	0,075
- veroluokka II	2	—	2,5	0,075
Kivihiili, kivihiilibrikitit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet mk/t	3	—	246	7
Polttoturve mk/MWh	4	—	9,0	—
Maakaasu, kaasumainen p/nm ³	5	—	10,3	0,5
Mäntyöljy p/kg	6	32,1	—	—

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

1. Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 10 b §:n 1 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin ne ovat, 10 b §:n 1 momentti laissa 921/1997 ja verotaulukko laissa 1260/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 b §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 95 prosentin hyötysuhteella.

10 b §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 100 prosentin hyötysuhteella.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Voimassa oleva laki

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Lyijytön moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	1	314,2	19,1	4,0
— reformuloitu	2	309,2	19,1	4,0
Lyijyllinen moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	3	359,2	19,1	4,0
— reformuloitu	4	354,2	19,1	4,0
Moottoribensiinin sekoitus p/l				
— peruslaatu	5	336,7	19,1	4,0
— reformuloitu	6	331,7	19,1	4,0
Dieselöljy p/l				
— peruslaatu	7	171,7	21,8	2,1
— rikitön laatu	8	156,7	21,8	2,1
Kevyt polttoöljy p/l	9	10,9	21,8	2,1
Raskas polttoöljy p/kg	10	—	25,8	1,7

*Ehdotus**Liite***VEROTAULUKKO**

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Lyijytön moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	1	309,4	23,9	4,0
— reformuloitu	2	304,4	23,9	4,0
Lyijyllinen moottoribensiini p/l				
— peruslaatu	3	354,4	23,9	4,0
— reformuloitu	4	349,4	23,9	4,0
Moottoribensiinin sekoitus p/l				
— peruslaatu	5	331,9	23,9	4,0
— reformuloitu	6	326,9	23,9	4,0
Dieselöljy p/l				
— peruslaatu	7	166,6	26,9	2,1
— rikitön laatu	8	151,6	26,9	2,1
Kevyt polttoöljy p/l	9	10,9	27,0	2,1
Raskas polttoöljy p/kg	10	—	32,1	1,7

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1260/1996) 2 §:n 8 kohta, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 3 momentti sekä verotaulukko laissa 1261/1997, sekä

lisätään 2 §:ään uusi 9—11 kohta sekä lakiin uusi 8 b § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti. Teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely.

8) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely;

9) *yrityksellä* teollisuudessa toimivaa elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaista liike- ja ammattitoimintaa;

10) *tilikaudella* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta;

11) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton (-tappion), poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta.

8 §

Sillä, joka tuottaa sähköä

1) tuulivoimalla; tai

2) vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavolttiampeeri; taikka

3) nimellisteholtaan enintään 40 megavolttiampeerin lämmitysvoimalaitoksessa, joka tuottaa sähköä puulla tai polttoturpeella,

on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitetusta sähköstä tukea. Tuen määrä on 2,02 penniä kilowattitunnilta.

8 §

Sillä, joka tuottaa sähköä

1) tuulivoimalla; tai

2) vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavolttiampeeri; taikka

3) nimellisteholtaan enintään 40 megavolttiampeerin lämmitysvoimalaitoksessa, joka tuottaa sähköä puulla tai polttoturpeella,

on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitetusta sähköstä tukea. Tuen määrä on I kohdassa tarkoitettusta sähköstä lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan I veron suuruinen kilowattitunnilta. Muusta edellä tarkoitettusta sähköstä tuki maksetaan sähkön veroluokan II veron suuruisena kilowattitunnilta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 a §

Muissa kuin 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla ja siirtää näin tuotetun sähkön sähköverkkoon, on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitusta sähköstä tukea. Tuen määrä on 2,02 penniä kilowattitunnilta.

8 a §

Muissa kuin 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla ja siirtää näin tuotetun sähkön sähköverkkoon, on oikeus hakemuksesta saada sähköverkkoon toimitusta sähköstä tukea. *Sama oikeus on vastaavasti sillä, joka tuottaa sähköä metallurgisten prosessien jätekaasuilla.* Tuen määrä on lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan II veron suuruinen kilowattitunnilta.

Sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla omaan tai toisen käyttöön siirtämättä sähköä sähköverkkoon, on oikeus saada *siitä* suoritettavaa sähköveroa vastaavaa tukea. Tuen maksaminen toteutetaan siten, että tukeen oikeutettu verovelvollinen ilmoittaa sanotunlaisen sähkön verottomana toimituksenaan. Verottomuuden toteuttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan *muutoin* valmisteverotuslain (1469/1994) säännöksiä.

Sillä, joka tuottaa sähköä puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla *taikka metallurgisten prosessien jätekaasuilla* omaan tai toisen käyttöön siirtämättä sähköä sähköverkkoon, on oikeus saada suoritettavaa sähköveroa vastaavaa tukea. Tuen maksaminen toteutetaan siten, että tukeen oikeutettu verovelvollinen ilmoittaa sanotunlaisen sähkön verottomana toimituksenaan. Verottomuuden toteuttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan valmisteverotuslain (1469/1994) säännöksiä.

Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus

8 b §

Milloin yrityksen tilikauden aikana tässä laissa tarkoitetuista tuotteista ja kevyestä ja raskaasta polttoöljystä maksamat sekä sanotuna aikana hankkimien vastaavien tuotteiden hankintahintaan sisältyneet valmisteverot (**maksettujen valmisteverojen määrä**) ovat enemmän kuin neljä prosenttia yrityksen jalostusarvosta, yrityksellä on oikeus ylimenevältä osalta hakea takaisin tuotteista maksetut tai niiden hankintahintaan sisältyneet valmisteverot (**veronpalautus**). Näin lasketusta veronpalautuksesta maksetaan kuitenkin vain 300 000 markkaa ylittävä osuus. Veronpalautus saa olla enintään tässä laissa tarkoitetuista tuotteista maksettujen tai sanottujen tuotteiden hankintahintaan sisältyneiden valmisteverojen määrä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään 8 ja 8 a §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana oikeutettu, jollei sitä ole otettu huomioon yrityksen valmisteverotuksessa, sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(1472/1994) 10 a §:ssä tarkoitetut veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana edelleen tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä yrityksen kotipaikan piiritullikamarille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, peritään maksettu veronpalautus takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus kotipaikan piiritullikamarille tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Veronpalautukseen sovelletaan lisäksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettua lakia.

10 §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 95 prosentin hyötysuhteella.

10 §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan vero verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 100 prosentin hyötysuhteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain 8 a §:n 3 momentissa tarkoitettua menettelyä metallurgisten prosessien jätteenkäsittelyä sähköä tuotettaessa sovelletaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona komissio on hyväksynyt momentissa tarkoitettua tuen. Tämän lain voimaantulon ja tuen hyväksymistä koskevan kalenterikuukauden väliseltä ajalta tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta. Tuen suuruus on tällöin sähköstä maksettu vero, ja tukeen sovel-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

letaan muutoin, mitä 8 §:n 2—5 momentissa säädetään.

Tämän lain 8 b §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran yrityksen tilikauteen, joka alkaa tämän lain voimaan tultua.

Voimassa oleva laki

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö p/kWh				
- veroluokka I	1	—	3,30	0,075
- veroluokka II	2	—	2,02	0,075
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet mk/t	3	—	198,6	7
Polttoturve mk/MWh	4	—	4,9	—
Maakaasu, kaasumainen p/nm ³	5	—	8,3	0,5
Mäntyöljy p/kg	6	25,8	—	—

Ehdotus

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö p/kWh				
- veroluokka I	1	—	4,1	0,075
- veroluokka II	2	—	2,5	0,075
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet mk/t	3	—	246	7
Polttoturve mk/MWh	4	—	9,0	—
Maakaasu, kaasumainen p/nm ³	5	—	10,3	0,5
Mäntyöljy p/kg	6	32,1	—	—

